

Rahanpesun estämistä ja pakotteita koskeva seminaari

11.11.2025

Päivän ohjelma

Avaus

Tero Kurenmaa, johtaja

Terrorismin rahoittamisen torjunta

Lotta Järvinen / Rahanpesun selvittelykeskus

Pakotteiden noudattamisen valvonta

Anssi Leisio, johtava asiantuntija

Tauko

Havainnot valvonnasta

Niina Rossi, johtava valvoja

Ajankohtaista säädöksistä ja kv-toiminnasta

Pekka Vasara, Rahanpesun estäminen -toimiston
toimistopäällikkö

Yhteenveto ja tilaisuuden lopetus

Tilaisuuden avaus

Tero Kurenmaa, johtaja

Finanssivalvonnan strategia 2026–2028

MISSIONME

Turvaamme finanssimarkkinoiden vakautta ja luottamusta sekä asiakkaiden ja sijoittajien suojaa ja vakuutettuja etuja

TOIMINTAAMME VAIKUTTAVAT

Talouskehitys • Regulaatio • Digitalisaatio • Kyberuhat • Geopoliittinen tilanne • Demografia ja työ • Ilmastonmuutos

Rahanpesun estämisen ja pakotteiden noudattamisen maisema on muutoksessa

Pakotteet muodostavat “sadepilven”

AMLA osoittaa maalin ja tavoitteet

FATF määrittää kansainvälisten standardien tason ja vaatimukset

Finanssivalvonta

Rahanpesulaki muutoksessa: Rahanpesuasetus, AMLA-asetus, 6. rahanpesudirektiivi jne.

Muutama pelisääntö / tiedotettava asia

- Kiitos runsaasta osallistumisesta!
- Kehotamme sekä paikalla että linjoilla olijoita olemaan aktiivisia.
- Ennakoon on tullut runsaasti kysymyksiä. Pyrimme vastaamaan kysymyksiin suoraan esityksissä, mutta kovin tarkkarajaisiin ja pientä valvottavaryhmää koskeviin kysymyksiin emme voi tässä vastata.
- Kysymyksiä voit esittää myös esitysten aikana. Me moderoimme ja katsomme, mihin kysymyksiin vastataan.
- Tallennamme tilaisuuden ja julkaisemme tallenteen sekä esitysmateriaalit Fivan verkkosivuilla sen jälkeen, kun tallenteen tekstitys on valmistunut – arviolta noin viikon kuluttua. Niitä **ei ole mahdollista saada sähköpostilla.**

Rahanpesun estämisen toimisto

Pekka Vasara, toimistopäällikkö

Säätely – ja riskit ryhmä

- Jonna Ekström – ryhmäpäällikkö (vv.)
- Viivi Jantunen – riskit, FATF
- Katri Jokinen – säätely
- Salla Laakkonen – toimiluvat
- Anssi Leisio - pakotteet
- Mikael Lukjanov – riskit, RA-työkalu
- Katri Saari – toimiluvat

Valvontaryhmä

- Niina Rossi – ryhmäpäällikkö
- Anne Anttila – pakotteet, tarkastukset
- Carri Grann – tarkastukset
- Marjaana Hassinen – tarkastukset, FATF
- Ulla-Maija Kaivolainen – jatkuva valvonta
- Antti Karjalainen – jatkuva valvonta
- Mikael Kuusisto – tarkastukset

Terrorismin rahoittamisen torjunta

Lotta Järvinen / Rahanpesun selvittelykeskus

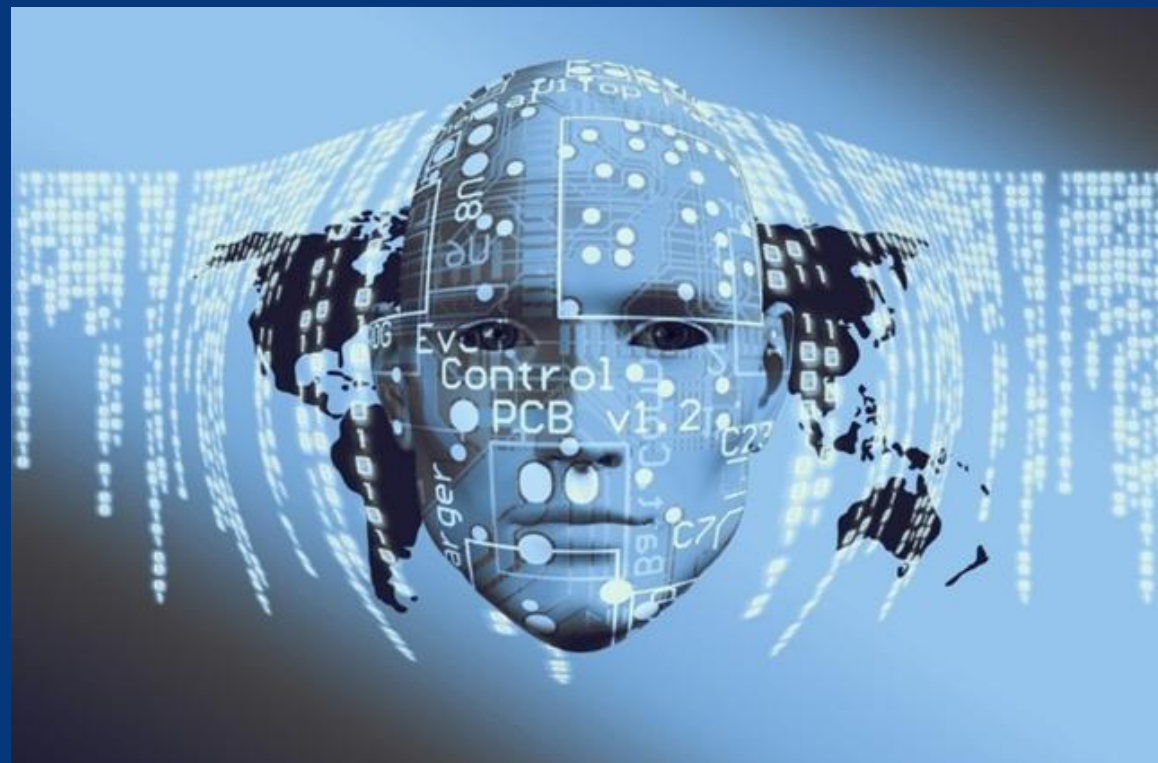
POLIISI

KESKUSRIKOSPOLIISI
Centralkriminalpolisen
National Bureau of Investigation

Terrorismin rahoittamisen torjunta

Rahanpesun estämistä ja pakotteita koskeva seminaari
Finanssivalvonta 11.11.2025

Lotta Järvinen, ylitarkastaja

Sisältö:

- Terrorismin rahoittaminen - sääntely
- Terrorismin rahoittamisen ominaispiirteitä (RAP data)
- Haasteet terrorismirikosten tutkinnassa
- Terrorismirikokset oikeuskäytännön valossa

Terrorismin rahoittaminen - nykysääntely

Rikoslaki 34 a luku

- 5 § Terrorismirikoksen rahoittaminen
- 5 a § Terroristin rahoittaminen
- 5 b § Terroristiryhmän rahoittaminen

Terrorismin rahoittaminen - tuleva sääntely 1/3

- Oikeusministeriö asetti 15.11.2023 työryhmän, jonka tehtävänä oli uudistaa terrorismirikoksia koskeva rikoslain 34 a luku.
- Työryhmän mietintö julkaistiin 20.12.2024. Mietintö oli lausuntokierroksella 20.12.2024–28.2.2025.
- OM valmistelee työryhmän mietinnön ja lausuntopalautteen pohjalta HE:n terrorismirikoksia koskevan lainsäädännön uudistamisesta.
- Nykyisen lainsäädännön on arvioitu täyttävän kv. velvoitteiden asettamat vaatimukset, kysymys on kansalliseen harkintaan perustuvasta sääntelyn muuttamisesta.

Terrorismin rahoittaminen - tuleva sääntely 2/3

- Tavoitteena on, että terrorismirikoksia koskevat säännökset muodostavat kattavan, selkeän ja johdonmukaisen kokonaisuuden.
- Painopisteenä on terrorismirikosten tunnusmerkistöjen ja terrorismirikosten välisten suhteiden selkeyttäminen. Rangaistavuuden tulee kattaa terrorismia merkityksellisesti edistävät teot.
- Rangaistusasteikkojen osalta tavoitteena on, että huomioidaan kunkin teon vahingollisuus ja vaarallisuus sekä että asteikot ovat asianmukaisessa suhteessa toisiinsa ja myös rikoslaissa rangaistaviksi säädettyihin muihin rikoksiin nähden.
- HE eduskunnalle on tarkoitus antaa lokakuun 2025 lopussa.
- Lakimuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuonna 2026.

Terrorismin rahoittaminen - tuleva sääntely 3/3

- Terroristisia rikoksia koskevan rangaistussääntelyn uudistaminen (2024:40)
- ”Rikoslain uuden 34 a luvun 10 §:ssä säädettäisiin terroristisesta rikoksen rahoittamisesta. Pykälä korvaisi nykyisen luvun 5 §:n terrorismirikoksen rahoittamisesta.” (s. 211)
- ”Rikoslain uuden 34 a luvun 11 §:ssä säädettäisiin terrorismin rahoittamisesta. Pykälässä yhdistettäisiin terroristin rahoittamista ja terroristiryhmän rahoittamista koskeva sääntely, joka on nykyisen luvun 5 a ja 5 b §:ssä. Sääntelyyn ei pykälien yhdistämisen yhteydessä tehtäisi sisältöön asiallisesti vaikuttavia muutoksia.” (s. 211)

Terrorismin rahoittamisen ominaispiirteitä (RAP data) 1/5

- Rahanpesun selvittelykeskuksen analyysissä terrorismin rahoittamisen ominaispiirteistä (4.7.2025) tarkasteltiin aikavälillä 1/2020–3/2025 vastaanotettuja riskiperusteisia ilmoituksia, joihin liittyi epäily tai indikaatio terrorismin rahoittamisesta.
- Aineistoon valikoitui yhteensä 984 ilmoitusta. Suurin osa (81 %) oli epäilyttävän liiketoimen STR- ja SAR - ilmoituksia. Terrorismin rahoittamista koskeva ilmoitustyyppi TFR korvattiin vuonna 2024 kahdella uudella ilmoitustyyppillä TFRA ja TFRT, joista jälkimmäinen sisältää transaktioita. Terrorismin rahoittamista koskevia ilmoituksia (TFR, TFTA, TFRT) sisältyi aineistoon 190 (19 %). Suurin osa (67%) ilmoituksista tuli luottolaitoksilta. Toiseksi merkittävin (12 %) ilmoittajaluokka oli maksulaitos tai rekisteröity maksupalveluntarjoaja (sis. valuutanvaihdon).

Terrorismin rahoittamisen ominaispiirteitä (RAP data) 2/5

- Aineiston ilmoituksia oli sisällytetty 426:een Rahanpesun selvittelykeskuksen selvittelykokonaisuuteen eli juttuun.
- 292 oli TCAS-juttutyyppiä, joiden käsittelystä vastaa terrorismin rahoittamisen torjunnan ja hallinnollisen jäädyttämisen ryhmä (TERHA).

Terrorismin rahoittamisen ominaispiirteitä (RAP data) 3/5

- Aineiston 984:stä ilmoituksesta 400:lle (41 %) oli liitetty kansainvälisiä transaktioita, joiden lähtö- tai kohdemaana oli Suomi. Varallisuusliikenteen eri lähtö- ja kohtemaita oli 74. Yleisimmin esiintyvät maat sijaitsevat Euroopan lisäksi Pohjois- ja Itä-Afrikassa, Lähi-Idässä ja Etelä-Aasiassa. 1. Saksa 2. Turkki 3. UK 4. Liettua 5. Belgia
- Aikaisemmassa Rahanpesun selvittelykeskuksen selvityksessä Turkki oli vuosina 2017–2019 selvästi yleisin varojen siirron tai käytön kansainvälisen yhteyden maa terrorismin rahoittamisyhteyksiä sisältävillä selvittelykokonaisuuksilla. Maan osuus oli yhä huomattava vuosien 2020–2025 ilmoituksilla.
- Uusien Fintech-toimijoiden, maksupalvelun tarjoajien ja kryptovaroihin liittyvien palveluiden tilien sijainnit vaikuttivat voimakkaasti tiettyjen, erityisesti Euroopan maiden esiintyvyyteen aineiston kansainvälisissä transaktioissa.

Terrorismin rahoittamisen ominaispiirteitä (RAP data) 4/5

- Aineistosta oli pääpiirteittäin havaittavissa kolmen tyyppistä toimintaa, jossa lahjoituksia oli epäilty kerätyn terrorismin rahoittamiseen.
 - 1) Yksittäiset henkilöt olivat tehneet siirtoja, joiden he kertoivat olevan avustuksia
 - 2) Joukkorahoituskampanjat (verkkoalustat)
 - 3) Epäilyt koskien NPO-toimijoiden varainkeruuta.
- Lahjoitusten lisäksi liiketoiminnan tuotot, palkat ja sosiaalieläkkeet olivat aineistoissa esiintyneitä varojen lähteitä, joita epäiltiin kanavoitavan terrorismin rahoittamiseen.
- Myös erilaisia lainoja ja luottoja esiintyi useilla ilmoituksilla. Kulutusluottoja oli nostettu käteiseksi sekä Suomessa että ulkomailla. Osassa tapauksista velallinen oli todennäköisesti poistunut maasta ja jättänyt velan maksamatta. Maksamatta saatettiin jättää myös rahoituksella ostettujen autojen osamaksuja. Näihin tapauksiin liittyi epäily autojen luvattomasta maastaviennistä joko suoraan konfliktialueille tai muuhun maahan, jossa niiden arvo realisoitaisiin.

Terrorismin rahoittamisen ominaispiirteitä (RAP data) 5/5

- Kryptovarot ovat Rahanpesun selvittelykeskuksen ja sen kansainvälisten yhteistyötahojen havaintojen mukaan kasvattaneet rooliaan terrorismin rahoittamisen välineenä ja kehityskulun voidaan olettaa jatkuvan myös tulevaisuudessa.
- Teknologia on laajalti omaksuttua radikaali-islamismiin, äärioikeiston ja äärivasemmiston rahoittamisessa.
- Kryptovarot ovat olleet erityisesti välineenä konfliktialueille ja niiden läheisiin kolmansiin maihin suuntautuneissa kansainvälisissä siirroissa. Europolin mukaan ne ovat myös tulleet vahvasti käteiskuljetusten rinnalle hawala-toiminnassa. Valtaosa varallisuusliikenteestä tapahtuu todennäköisesti suurten ja vakiintuneiden lohkoketjujen ja niitä hyödyntävien kryptovaluuttojen välityksellä.

Haasteita terrorismirikosten tutkinnassa

- Esitutkinnan aloittamisen kynnys verrattain korkealla
- Kv. kytkökset haastavia
- Todistelun pulmat
- Tiedustelutiedon hyödynnettävyys

(Tuomaala-Järvinen, Lotta & Saarinen, Juha 2021, 'Crime and Punishment: Jihadist Financing and Criminal Accountability in Finland', Perspectives on Terrorism, vol. 15, no. 5, pp. 59-71)

Terrorismirikokset oikeuskäytännön valossa

- Helsingin käräjäoikeus tuomitsi 19.12.2014 ehdollisiin vankeusrangaistuksiin yhden henkilön terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta, värväyksestä terrorismirikoksen tekemiseen ja terrorismin rahoittamisesta sekä kolme henkilöä terrorismin rahoittamisesta. Helsingin hovioikeus hylkäsi syytteet 23.3.2016.
- Pirkanmaan käräjäoikeus hylkäsi 24.5.2017 syytteet kahta vastaajaa vastaan muun ohessa terrorismirikoksista (terroristisessa tarkoituksessa tehtyjä murhia ja avunantoja niihin sekä avunanto terroristisessa tarkoituksessa tehtyyn törkeään pahoinpitelyyn). Syyttäjä valitti käräjäoikeuden tuomiosta Turun hovioikeuteen, joka 28.2.2020 antamallaan tuomiolla päätyi terrorismirikosten osalta samaan lopputulokseen kuin käräjäoikeus.
- Helsingin käräjäoikeus hylkäsi 24.1.2018 kolmea henkilöä vastaan ajetut syytteet terrorismirikoksista. Kaikkia syytettiin terroristisessa tarkoituksessa tehtävän rikoksen valmistelusta ja sen lisäksi yhtä vastaajaa syytettiin koulutuksen antamisesta terrorismirikoksen tekemistä varten ja yhtä henkilöä syytettiin värväyksestä terrorismirikoksen tekemiseen.

Terrorismirikokset oikeuskäytännön valossa

- Varsinais-Suomen käräjäoikeus tuomitsi 15.6.2018 Turun puukotuksista syytetyn elinkautiseen vankeusrangaistukseen terroristisessa tarkoituksessa tehdyistä kahdesta murhasta ja kahdeksasta murhan yrityksestä. Tuomittu perui valituksensa hovioikeuteen.

Terrorismirikokset oikeuskäytännön valossa

- Päijät-Hämeen käräjäoikeus tuomitsi 31.10.2023 äärioikeistolaiseen toimintaan liittyvässä asiassa kolme vastaajaa terrorismirikoksista. Ankarin rangaistus eli 3 v 4 kk ehdoton vankeusrangaistus kahdesta terroristisessa tarkoituksessa tehdystä törkeästä ampuma-aserikoksesta (muun ohessa ampuma-aseiden ja ampuma-aseiden osien valmistaminen 3D-tulostustekniikalla), kahdesta kouluttautumisesta terrorismirikoksen tekemistä varten (kouluttautumista ampuma-aseiden ja räjähteiden valmistamiseen ja käyttämiseen) ja huumausainerikoksesta.
- Toinen vastaaja tuomittiin 1 v 9 kk ehdottomaan vankeusrangaistukseen mm. terroristisessa tarkoituksessa tehdystä törkeästä ampuma-aserikoksesta (ampuma-aseen hallussapito), kouluttautumisesta terrorismirikoksen tekemistä varten (kouluttautumista ampuma-aseiden valmistamiseen ja käyttämiseen) ja avunannosta kouluttautumiseen terrorismirikoksen tekemistä varten (ampuma-aseen osan hankkimisessa neuvominen).
- Kolmas vastaaja tuomittiin 7 kk ehdolliseen vankeuteen avunannosta terroristisessa tarkoituksessa tehtyyn törkeään ampuma-aserikokseen (ampuma-aseiden valmistamisessa käytettävien laukaisukoneistojen tilaaminen), avunannosta kouluttautumiseen terrorismirikoksen tekemistä varten (avustaminen aseiden valmistamisessa tarvittavan osan hankkimisessa) ja lievistä ampuma-aserikoksista.

Terrorismirikokset oikeuskäytännön valossa

- Helsingin käräjäoikeus tuomitsi 28.4.2023 vastaajan kouluttautumisesta terrorismirikoksen tekemistä varten 4 kk ehdolliseen vankeusrangaistukseen. Käräjäoikeus totesi vastaajan aktiivisin keinoin hankkineen pääsyn runsaaseen määrään sellaista aineistoa, joka valmentaa terroritoimintaan ja joka on suurelta osin nimenoman tähän tarkoitukseen laadittua. Vastaaja oli käynyt lukuisia keskusteluja, joissa on tiedustellut pääsyä erilaisiin tietoihin ja pyytänyt erilaisia julkaisuja ja hakeutunut useisiin keskusteluryhmiin.

Terrorismirikokset oikeuskäytännön valossa

- Päijät-Hämeen käräjäoikeus tuomitsi 1.9.2025 vastaajan terroristisessa tarkoituksessa tehdystä julkisesta kehottamisesta rikokseen, terroristiryhmän toimintaan osallistumisesta ja törkeästä veropetoksesta ja asianajajista annetun lain säännösten rikkomisesta 6 v ehdottomaan vankeusrangaistukseen. Lainvoimaisuudesta ei tietoa.

Kiitos!

Yhteystietoja:

- Päivystyspuhelin 0295 48 6822 (tutkinnanjohtaja)
- Tekninen tuki 0295 48 6833 (tekninen tuki)
- Sähköposti rahanpesu.krp@poliisi.fi

Pakotteiden noudattamisen valvonta

Anssi Leisio, johtava asiantuntija

Tämän aamun aiheet

- Havaintoja pakotevalvonnasta
- Pakoteluettelot
- EU:n 19. pakotepaketti ja pakotteiden kiertäminen

Havaintoja valvonnasta

- Pakotemonitoroinnissa tulee olla **ajantasainen** kansallisia jäädyttämispäätöksiä koskeva luettelo.
- Pakomonitorointijärjestelmien **ylläpitoon** ja **testaukseen** tulee kiinnittää huomiota.
 - Toimiiko järjestelmät siten kuin on tarkoitus?
 - Kuinka hyvin järjestelmä havaitsee pakotelistalla olevien tahojen nimet?
 - Järjestelmien **tulee pystyä havaitsemaan** pakoteluettelossa olevat tahot myös silloin, kun nimen kirjoitusasu ei ole täysin identtinen listalla olevan nimen kanssa.

Pakoteluettelot

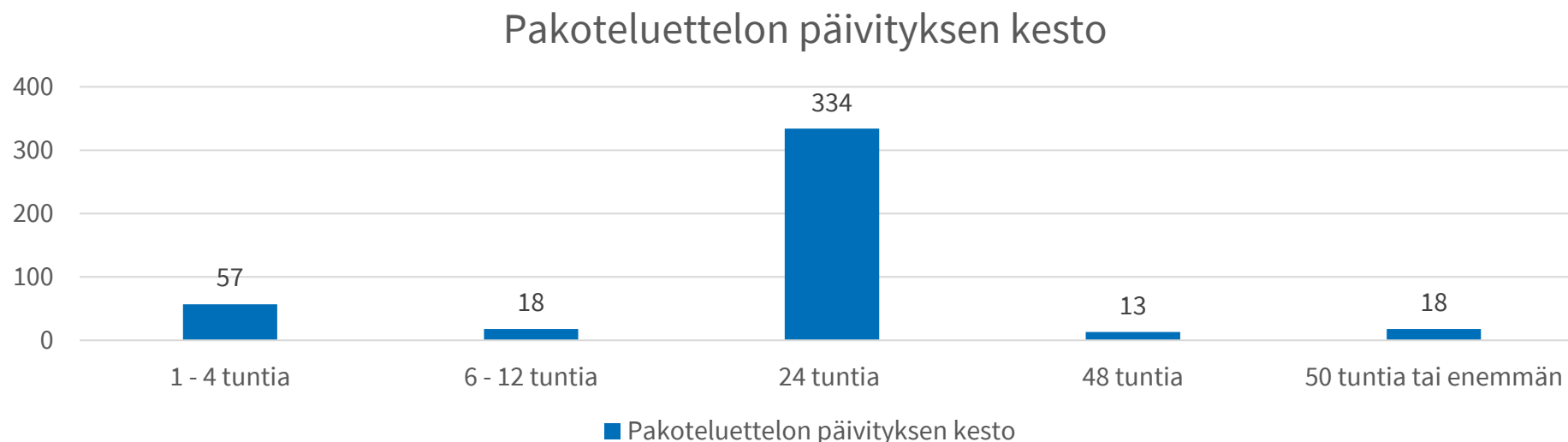
- Kysymys: kuinka nopeasti uudet pakoteluettelot pakotemonitorointiin?
- EU:n pikamaksuasetus edellyttää oma asiakaskannan tarkistamista **välittömästi** uusien tai päivitettyjen pakoteluetteloiden julkaisemisen jälkeen
- YK: Esimerkiksi Al-Qaidaan kohdistettujen pakotteiden osalta päätöslauselma 2161 (2014) edellyttää jäsenmaita **viipymättä** jäädyttämään pakoteluettelossa listattujen tahojen varat ja taloudelliset resurssit.

”Välittömästi” ja ”viipymättä”

- **Komissio:** ”Any time elapsed between the entry into force of a new or modified targeted financial restrictive measure and verification of own clients should be **as short as possible...**”
(*Question 158, Clarification of requirements of the Instant Payments Regulation 28 July 2025*)
- **Financial Action Task Force (FATF):** The phrase without delay means, **ideally, within a matter of hours of a designation** by the United Nations Security Council or its relevant Sanctions Committee (e.g. the 1267 Committee, the 1988 Committee, the 1718 Sanctions Committee).

Pakoteluettelot – Finanssivalvonnan huomioid

- RA-tiedonkeruun vastaajista 72 % raportoi uusien päivityslistojen kestoksi 24 tuntia vuonna 2024.

- Tärkeää muistaa, että heti pakotelistauksen julkistamisen jälkeen riski varojen siirtoon on tavallisesti suurimmillaan.
- Tarkoituksena on estää pakotelistatun tahon pääsy varoihin.

EU:n 19. pakotepaketti – muutama huomio

- A7A5 – vakaavaluutalle (stablecoin) [transaktiokielto](#)
- [Varojen jäädytyslistalle](#):
 - A7A5:n liikkeeseenlaskija LLC Old Vector
 - A7A5 tokenin kehittäjä A7 LLC
 - Grinex, joka on A7A5 stablecoin-valuutan merkittävä kauppapaikka.
- Kryptojen lisäksi A7 LLC väitetysti toteuttaa myös kansainvälisiä tilisiirtoja fiat-valuutassa
- EU:lta varsin nopeaa reagointia
 - Yhdysvallat asetti samat toimijat pakotteiden kohteeksi [elokuussa 2025](#).

Pakotteiden kiertäminen

- Tuomittu oli yhdessä kahden muun henkilön kanssa syyskuun 2022 ja kesäkuun 2024 välisenä aikana **hankkinut** ja **vienyt Venäjälle** erilaisia **kaksikäyttötuotteita** ja säännöstelymääräysten alaisia tuotteita.
- Näitä tuotteita olivat muun muassa:
 - kannettavat tietokoneet
 - **tietokoneiden prosessorit**
 - pelikonsolit
 - älypuhelimet
 - **laseretäisyysmittarit**
 - kauko-ohjattavat ilma-alukset eli **droonit**
 - toimintakamerat eli **go pro -kamerat**

Venäläisopiskelija vei sotilaskäyttöön soveltuvaa tavaraa Venäjälle – tuomittiin ehdolliseen vankeuteen

Mies tunnusti vieneensä itärajan yli monenlaisia kaksikäyttötuotteita, eli siviilikäytön lisäksi sotilaskäyttöön soveltuvia tavaroita.

Yle 17.10.2025

Pakotteiden kiertäminen

- Tuotteet oli hankittu tilaamalla ne pääosin ulkomaisista [verkkokaupoista](#) eri nimi- ja yhteystiedoilla. Tuotteiden hankinta-arvo on ollut ainakin 73 000 euroa.
- Ulkomaisiin verkkokauppoihin oli lisäksi tehty lukuisia testitilauksia, joilla oli selvitetty tilausketjun ja menettelyn toimivuutta.
- Tuotteiden hankintaa oli osittain rahoitettu käyttämällä [anastettuja korttitietoja](#).
- Tilattujen tuotteiden vastaanottajia ja niiden edelleen toimittajia oli ollut Suomessa useilla paikkakunnilla.
 - Kullakin paikkakunnalla oli ollut useita henkilöitä, jotka eri rooleissa olivat vastanneet tilattujen [tuotteiden vastaanottamisesta](#) ja [edelleen lähettämisestä](#) sekä [Venäjälle kuljettamisesta](#).
 - Eri rooleissa toimineet henkilöt olivat saaneet toiminnastaan eri suuruisia [rahapalkkioita](#).
- Nettitilausten koordinointia oli tehty Telegram-viestisovelluksen avulla.

Pakotteiden kiertäminen – Finanssivalvonnan huomioid

- Erityisesti vientikiellon alaisten tuotteiden kiertäminen on yleistä.
- Asiakkaan tuntemisen toimet tärkeitä pakotteiden kiertämisen havaitsemiseksi.
- Uusi keinoja kiertää pakotteita etsitään jatkuvasti.
 - Henkilöstön säännöllinen kouluttaminen tärkeää
- Ilmoitukset Rahanpesun selvittelykeskukselle, mikäli havaitsette viitteitä pakotteiden kiertämisestä.

Tauko

15 minuuttia

Havaintoja valvonnasta

Niina Rossi, johtava valvoja

Esityksen sisältö

Valvonnan painopisteet ja havainnot valvonnasta

- 1) Vuoden 2025 riskiperusteinen valvonta lukuina
- 2) Valvonnan havainnot
 - ✓ Asiakkaan toiminnan tunteminen
 - ✓ Tosiasiallisen edunsaajan tunteminen
 - ✓ Tehostettu tunteminen, erityisesti ResL:n 3 luku 13 a § 1 mom
- 3) Riskiperusteisen valvonnan painopisteet 2026 ja valvonnan kohdentaminen

Rahanpesun estämisen valvonta

- Rahanpesulain mukaisia valvottavia on noin 650. Kaikkia valvottavia ei voida valvoa samalla tavalla.
- RE- toimiston riskiperusteisia valvontatoimia
 - Riskiarviotyö
 - Toimiluvat, rekisteröinnit ja notifikaatiot
 - Jatkuva valvonta
 - Tarkastukset ja teema-arviot

Rahanpesun estäminen -toimiston riskiperusteisia valvontatoimia (2025)

- Toimiluvat, rekisteröinnit ja notifikaatiot
 - Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen sekä pakotteiden menettelyiden noudattamisen riskialueet
 - Vuoden 2025 alusta yli 50 hakemusta saapunut käsittelyyn
- Teema-arviot
 - De-risking teema-arvio luottolaitossektorille yhdessä pankkivalvonnan kanssa.
 - Pakotteiden noudattamisen teema-arvio (pakotemonitorointi) maksulaitos- ja luottolaitossektoreille

- Tarkastukset
 - Rahanpesun estäminen → luottolaitos ja virtuaalivaluutan tarjoaja (2)
 - Pakotteiden menettelytapojen noudattaminen → kaksi luottolaitosta (2)
 - Maksajan tiedot ja asiakkaan tunteminen → yhteensä kolme tarkastusta: maksulaitos, sähkörahayhteisö, ulkomaisen maksulaitoksen sivuliike (3)

Rahanpesun estämisen -toimiston riskiperusteisia valvontatoimia (2025)

- Jatkuvan valvonnan tapaamisia ~35 kpl:
 - Kvartaalitapaamiset
 - Säännölliset valvottavatapaamiset
 - Tarkastusten havaintojen jatkotoimenpiteisiin liittyvät tapaamiset
 - AML/CFT college -tapaamiset
- Valvojan arviot (AML/CFT/pakotteet riskialueet) yht. 16 kpl
 - Luottolaitokset (10)
 - Sijoituspalveluyhtiöt (2)
 - Vakuutusyhtiöt (4)
- Selvityspyyntöjä valvottaville yli 10 kpl
 - Valvottavatapaamiset
 - Asiakasyhteydenottojen
 - Häiriöilmoituksien
 - ja yllättäen ilmenneet puutteiden johdosta
- Asiakasyhteydenotot yli 200
 - Puhelut ja sähköpostit asiakasyhteydenotto kanavien kautta + suorat yhteydenotot

Rahanpesun estämisen ja pakotteiden noudattamisen valvonta

Kuluttajalle + Finanssisektorin toimijalle + Markkinoiden vakaus + Meistä +

Finanssisektorin toimijalle

- + Pankki
- + Vakuutus
- + Pääomamarkkinat
- Finanssivalvonnan valvontatyö
 - Valvonnan painopisteet
 - **Tarkastustoiminta**
 - Tarkastusten tiivistelmät
 - Teema-arviot

Tarkastustoiminta

Avaa kaikki elementit

1. Valvonnan riskiperusteisuus	+
2. Valvonnan painopisteiden vuosittainen määrittely	+
3. Ketä Finanssivalvonta valvoo ja tarkastaa?	+
4. Mikä on tarkastus?	+
5. Mikä on tarkastusraportti?	+
6. Mikä on tiivistelmä?	+
7. Tarkastushavaintojen merkittävyyden arviointi	+
8. Mitä tarkastuksesta seuraa?	+

Uutta

- Finanssivalvonnan verkkosivuilta tietoa valvontatyöstä
- Fivan valvonnan painopisteet
- Laajemmin tietoa tarkastustoiminnasta
- Tarkastusten julkiset tiivistelmät
- Jatkossa sivuille tulee tietoa teema-arvioista

Rahanpesun estäminen – Valvonnan havainnot

Asiakkaan toiminnan tunteminen

ResL:n 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohta

”tiedot asiakkaan toiminnasta, liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta, taloudellisesta asemasta, perusteet liiketoimen tai palvelun käytölle ja tiedot varojen alkuperästä sekä muut 4 §:n 1 momentissa tarkoitetut asiakkaan tuntemiseksi hankitut tarpeelliset tiedot”

ResL:n 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohta 1/3 – Valvonnan havainnot

- Valvonnassa on havaittu puutteita menettelytavoissa ja toimintaohjeissa.
 - Jääneet osittain **ylätasoisiksi**, oikeushenkilöiden **toiminnan laajuuden selvittämiseksi** ei ohjeistettu selvittämään ja dokumentoimaan **yrityksen toimipaikkoja** ja niiden **maantieteellistä sijaintia** eikä tietoja yrityksen **säännöllisistä liikekumppaneista**.
 - Toimintaohjeissa **korostuu** tuntemistietojen **ajantasaisuus**, eikä niissä huomioida riittävästi mitkä 8 kohdan **tiedot ovat olennaisia** ja riittäviä riskiperusteisessa **asiakkaan tuntemisessa** ja **asiakassuhteeseen** liittyvässä rahanpesun **riskin arvioimisessa**.

ResL:n 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohta 2/3 – Valvonnan havainnot

- Valvonnassa havaitut puutteet menettelytavoissa ja toimintaohjeissa näkyvät myös asiakkaan tuntemisen **käytännön menettelyissä**:
 - laaja-alaisesti puutteita erityisesti 8 kohdan tiedoissa asiakkaan **toiminnasta, liiketoiminnan laadusta ja laajuudesta, taloudellisesta asemasta** sekä **tietoihin varojen alkuperästä**. Puutteita on havaittu tietojen hankkimisessa, ajantasaisuudessa ja säilyttämisessä.
 - Oikeushenkilöasiakkailla puutteet kohdistuivat erityisesti yhtiöiden **toiminnan kuvaukseen** sekä yhtiöiden **laadusta ja laajuudesta** hankittaviin **tietoihin** ja niiden dokumentointiin. Puutteita havaittiin muun muassa yhtiöiden ajantasaisten tilinpäätöstietojen hankkimisessa, asiakkaan maksuliikennetietojen ajantasaisuudessa ja olennaisuudessa.
 - Henkilöasiakkaiden tuntemistietoihin oli dokumentoitu suppeasti mm. **asiakkaiden tulotiedoista sekä maksuliikenteestä**.
 - Sekä henkilö- että oikeushenkilöasiakkaiden **varojen alkuperän selvittämisessä** ja selvityksen **dokumentoinnissa** havaittiin puutteita.
- Riittävillä 8 kohdan tuntemistiedoilla on **suora vaikutus** siihen, että **jatkuvassa seurannassa** pystytään **havaitsemaan** toiminta, joka **ei vastaa sitä kokemusta ja tietoa**, joka valvottavalla on asiakkaasta ja tämän toiminnasta.

ResL:n 3 luvun 3 §:n 2 momentin 8 kohta 3/3 – Valvonnan havainnot

- Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan valvottavan tulee riskiperusteista lähestymistapaa käyttäen **määritellä** ne rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin kohdassa 8 tarkoitetut **tiedot**, jotka ovat sen näkemyksen mukaan **tarpeellisia asiakkaan riskitason määrittämiseksi** huomioiden eri **tuotteisiin ja palveluihin** sekä **asiakasryhmiin** liittyvät riskitekijät.
- Valvottavan asiakkaan tuntemiseksi hankkimien asiakkaan **tuntemistietojen laajuus voi vaihdella riskiperusteiseen arviointiin pohjautuen**. Myös valvottavan käytössä olevilla riskienhallintakeinoilla on vaikutusta siihen, kuinka kattavasti asiakkaasta tulee kerätä tietoja.

Rahanpesun estäminen – Valvonnan havainnot

Tosiasiallisen edunsaajan tunnistaminen

”Ilmoitusvelvollisen on tunnistettava ja pidettävä yllä riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista ja tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys.”

Tosiasiallisen edunsaajan tunnistaminen 1/2 – Valvonnan havaintoja

- Valvonnassa on havaittu puutteita valvottavan riskiperusteisissa menettelytavoissa rahanpesunlain 3 luvun 6 §:ssä säädettyjen tosiasiallisten edunsaajien tunnistamista koskevien velvoitteiden noudattamiseksi.
 - Menettelytavoissa ei ole huomioitu riittävän kattavasti Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen määräyksiä ja ohjeita 2/2023 lukua 6.4.2 tosiasiallisen edunsaajan tunnistamisesta ja henkilöllisyyden todentamisesta.
 - Menettelytavat eivät huomioineet mm. tosiasiallisen edunsaajan selvittämistä monimutkaisen omistusrakenteen tilanteissa, tosiasiallisten edunsaajien tietojen dokumentoinnin ohjeistus ole puutteellista, menettelytavat eivät huomioineet rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 2 momentin tosiasiallisten edunsaajien tunnistamistoimenpiteiden ylös kirjaamisesta.
- Valvonnassa on havaittu puutteita rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukaisissa menettelyissä tunnistaa tosiasiallisen edunsaaja, pitää yllä riittäviä tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisesta edunsaajasta.
 - Monimutkaisten omistusrakenteiden tai kohonneen riskin asiakkaiden osalta tosiasiallisia edunsaajia ei ole selvitetty luonnolliseen henkilöön saakka, vaikka asiakassuhteisiin on havaittu liittyvän rahanpesun riskiä kohottavia tekijöitä. Asiakkaiden tietoihin on merkitty tosiasialliseksi edunsaajaksi oikeushenkilöitä luonnollisten henkilöiden sijaan.

Tosiasiallisen edunsaajan tunnistaminen 2/2 – Valvonnan havaintoja

- Tosiasiallisia edunsaajia koskevista tunnistamistoimenpiteistä ei ole pidetty kirjaa → esim. kuinka usein tietoja on tarkistettu tai päivitetty, mistä tiedot on tarkistettu, miten tietojen luotettavuutta on arvioitu, mahdolliset lisäselvitykset
- Valvonnassa on havaittu merkittäviä puutteita tosiasiallisen edunsaajien tunnistamisessa → usealla tuhannella oikeushenkilöasiakkaalla puuttui tieto tosiasiallisesta edunsaajasta.
- PRH:n rekisteristä ei ole hankittu tosiasiallisen edunsaajan tietoja, eikä rekisterin tietoja ole näin ollen verrannut asiakkaiden ilmoittamiin tietoihin.
- Tosiasiallisen edunsaajan tunnistamisen ja tuntemistietojen hankkimisen sekä tietojen päivittämisen puutteita on havaittu matalan-, normaalin – ja korkean rahanpesun riskin asiakkailla.

Tosiasiallisen edunsaajan tietojen tarkistaminen ja päivittäminen 1/2 – Valvonnan havainnot

Valvonnassa on havaittu tilanteita, joissa tosiasiallisten edunsaajien tietojen tarkistamiset ja päivittämiset ovat ”viivästyneet” tai jääneet tekemättä.

- Oikeushenkilöiden (muuta kuin julkisyhteisöjä tai julkisesti noteerattuja yhtiöitä) asiakassuhteisiin on arvioitu kohdistuvan matala rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski.
- Valvottavat ovat noudattaneet riskiperusteisia menettelytapoja rahanpesulain 3 luvun 6 §:ssä säädettyjen tosiasiallisen edunsaajan tunnistamiseksi ja ajantasaisuuden varmistamiseksi. Asiakkaiden tuntemistietoja ml. tosiasiallisten edunsaajien tiedot, on tarkistettu ja päivitetty 5 vuoden välein.
- Valvonnassa kuitenkin havaittiin, että asiakkailla on ollut mm. rahanpesulain 3 luvun 13 a §:n mukaisia liiketoimia ja maksuja ja myös maksuliikennettä maihin, joihin liittyy kohonnut/korkea rahanpesun riski.
- Jatkuvässä seurannassa on noussut hälytyksiä joidenkin korkean riskin maiden maksutapahtumista, mutta monitoroinnissa saatu tieto asiakkaiden maksuliikenteestä ei ole kaikissa tilanteissa johtanut lisäselvitysten hankkimiseen asiakkaan tosiasiallisesta edunsaajista (13 a§). Tällöin asiakkaiden tuntemistietoja ei ole päivitetty ja asiakassuhteisiin liittyvä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskitasoa ei ole arvioitu uudelleen.

Tosiasiallisen edunsaajan tietojen tarkistaminen ja päivittäminen 2/2 – Valvonnan havainnot

Valvottavalla tulee olla **menettelytavat** tosiasiallisen edunsaajan **tietojen**

- **Säännölliseksi** tarkistamiseksi ja päivittämiseksi (riskiperusteiset syklit) (MOK luku 6.4.2 kohta 127)
- Tarkistamiseksi ja päivittämiseksi **tilanteissa**, joissa valvottava saa tietää asiakkaaseen **liittyvistä merkittävistä muutoksista**. (MOK luku 6.4.2 kohta 127)
- Tilanteissa, jolloin on **syytä epäillä**, että aiemmat **tiedot eivät** ole enää **ajan tasalla**
 - esim. jatkuvassa seurannassa nousee AML-monitorointihälytyksiä, jolloin tulee tehdä esim. EDD ja varmistaa BO-tietojen ajantasaisuus, havaitaan muutoksia hallituksen jäsenissä

**Rahanpesun estämisen valvonnan havainnot –
Tehostettu tunteminen, erityisesti ResL:n 3 luku 13 a
§ 1 momentti**

”Valvottava tekee liiketoimia tai suorittaa maksuja, jotka liittyvät Euroopan talousalueen ulkopuolisiin, komission yksilöimiin korkean rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin valtioihin, ilmoitusvelvollisen on noudatettava tehostettuja asiakkaan tuntemismenettelyjä ”

Tehostetut menettelyt asiakkaan tuntemiseksi

Rahanpesulaissa yksityiskohtaisemmat menettelyt

- 3 luvun 11-13 a §:n määritellyissä tilanteissa noudatettavat **menettelyt on kuvattu yksityiskohtaisemmin**, ja tällöin valvottavalle **jää vähemmän harkintavaltaa** tehostettujen menettelyiden laatimisessa.
 - Etätunnistaminen
 - Kirjeenvaihtajasuhteet
 - Poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö
 - ETA-alueen ulkopuoliset korkean riskin valtiot (komission korkeariskin maalista)

Rahanpesulain mukaan harkintavaltaa menettelyiden laatimisessa

- 3 luvun 10 §:n 1 momentin 2 kohta
 - Ilmoitusvelvollinen **riskiarvion perusteella arvioi**, että tapaukseen liittyy tavanomaista suurempi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riski.
 - Yhtiö on itse tunnistanut ja arvioinut ne omaan toimintaansa liittyvät tilanteet, joihin kohdistuu tavanomaista suurempi riski

Euroopan talousalueen ulkopuolisiin korkean riskin valtioihin liittyvä EDD 1/2 – Valvonnan havainnot

- Rahanpesun estämisen valvonnassa on havaittu puutteita liiketoimien ja maksujen tunnistamisessa, kun ne liittyvät Euroopan talousalueen ulkopuolisiin korkean riskin valtioihin. Samoin tehostetussa asiakkaan tuntemismenettelyssä on ilmennyt puutteita.
- Näitä ongelmia on aiheuttanut esimerkiksi se, ettei valvottavan kaikkia tuotteita ole monitoroitu kyseisten maksujen osalta: erityisesti luottokortti- ja dokumenttimaksujen mukaan ottamisessa on havaittu puutteita.
- Valvottavilla on ollut myös haasteita ylläpitää ajantasaista listaa komission määrittelemistä korkean riskin valtioista. Tämän seurauksena liiketoimien ja maksujen monitorointi näihin maihin on jäänyt vajaaksi tai puuttunut, ja usein myös tehostettu asiakkaan tuntemismenettely on jäänyt toteuttamatta.
- Valvonnassa havaitut puutteet koskevat useita eri sektoreita, eivätkä kohdistu vain yksittäisiin valvottaviin.

Euroopan talousalueen ulkopuolisiin korkean riskin valtioihin liittyvä EDD 2/2 – Valvonnan havainnot

- Valvottavalla tulee olla **menettelytavat** rahanpesulain 3 luvun 13 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen **tietojen keräämiseksi**.
- Valvottava voi kuitenkin **riskiperusteisesti määritellä**, kuinka **kattavasti** se hankkii kyseisessä pykälässä edellytetyjä lisätietoja asiakkaasta.
- **Lähtökohtaisesti kaikki** pykälän 1 momentin kohtien 1–6 määritellyt **toimenpiteet tulee suorittaa**, kun valvottava toteuttaa asiakkaan liiketoimia tai maksuja komission korkean riskin listan maihin liittyen.
- Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan ainoastaan **yksittäisissä, arvoltaan vähäisissä liiketoimissa**, joiden **peruste** voidaan luotettavasti **selvittää muusta lähteestä**, voidaan riskiperusteisesti **jättää kattavampi lisätietojen hankinta** asiakkaalta tai asiakassuhteesta suorittamatta.
- **Kaikissa tilanteissa** – myös poikkeustilanteissa – valvottavalla **tulee olla menettelytavat ylemmän johdon hyväksynnän hankkimiseksi** asiakassuhteen aloittamiseen ja jatkamiseen ja näitä menettelytapoja tulee myös noudattaa.

Rahanpesun estämisen -toimiston valvonnan painopisteet ja teemat 2026

LUONNOS

Painotus riskialueella: Terrorismin rahoittaminen, Rahanpesun estäminen

Painopisteet ja teemat:

- **Kirjeenvaihtajasuhteet:** tulossa kysymyksiä RA-tiedonkeruussa luottolaitoksille, maksupalvelun tarjoajille ja kryptovarapalvelun tarjoajille
- **Riskiarviot:** valvottavien riskien ymmärrys → Kansallisen riskiarvion yhteys
- **Pakotemonitorointijärjestelmät** ja resurssit → jatkuu teema-arvion tulosten kautta
- **Terrorismin rahoittamisen** riskien ymmärtäminen

Sektorikohtainen kohdentaminen: luottolaitokset, maksulaitokset, pääomamarkkinatoimijat

HUOM! Tavoitteena toteuttaa myös matalariskisille sektoreille valvontatoimia,
"low effort, high coverage" (esim. sähköiset kyselyt, itsearviointit).

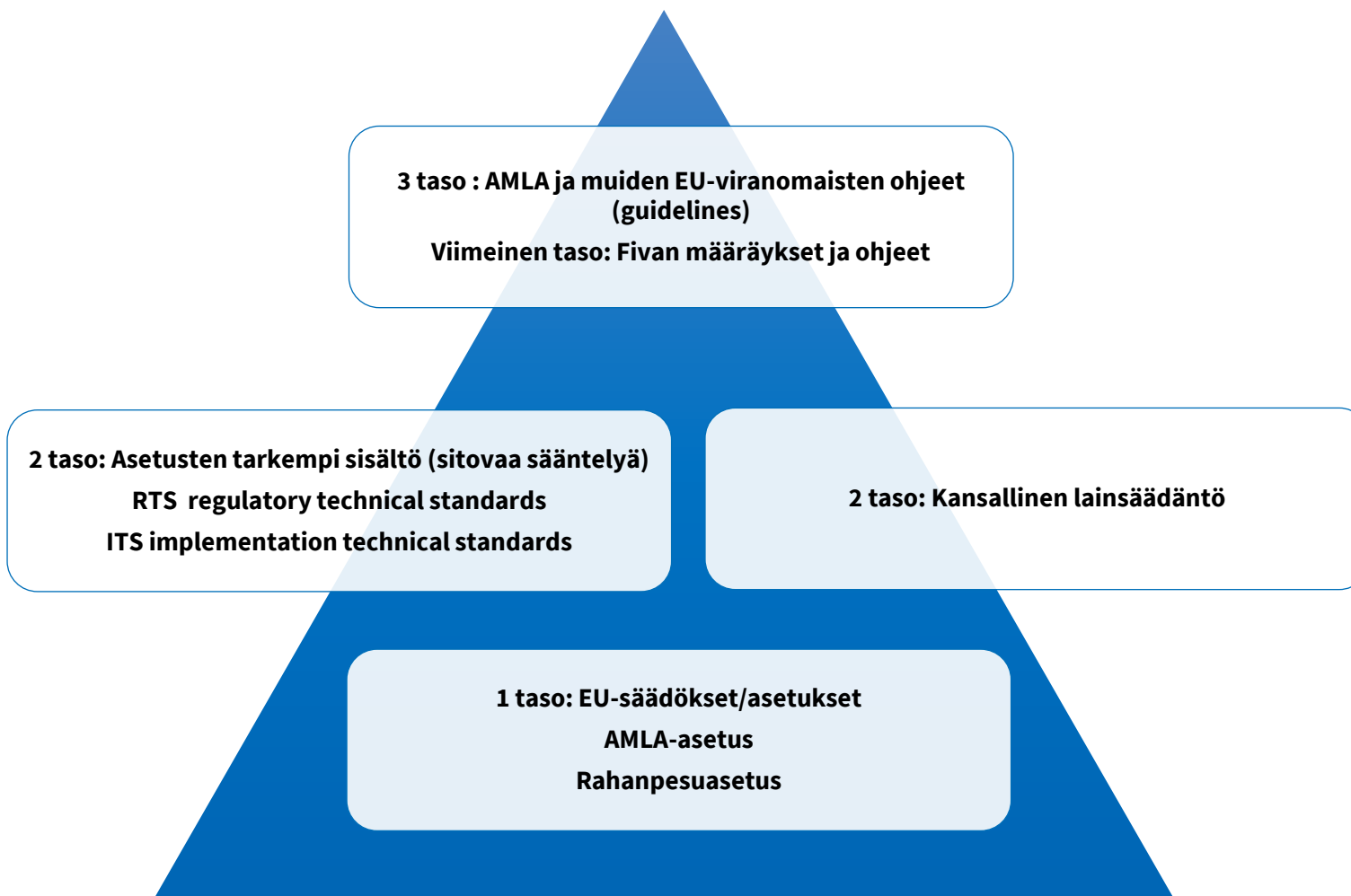
Ajankohtaista säädöksistä ja kv-toiminnasta

Pekka Vasara, Rahanpesun estäminen -toimiston toimistopäällikkö

Esityksen pääkohdat

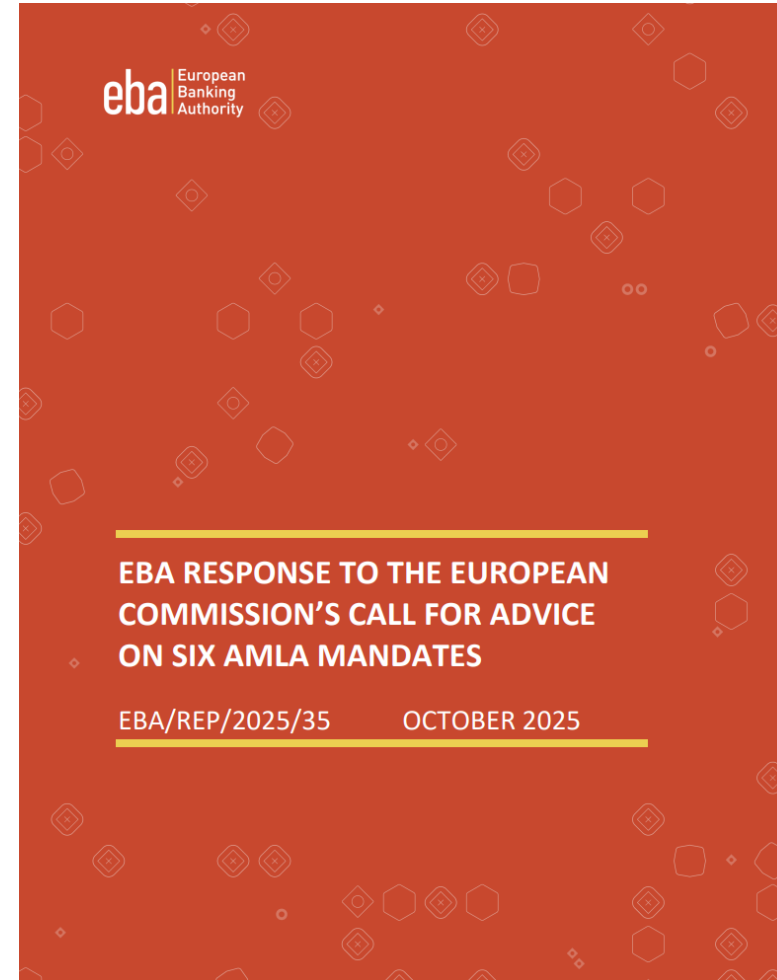
- Säädösvalmistelu
 - Normihierarkia
 - EBA:n vastaus KOM call for advice
 - Rahanpesulain kokonaisuudistus – Fivan nostoja
- AMLA
- FATF – tulossa oleva maa-arviointi
- De-risking / teema-arvion tuloksia

Säädöshierarkia

EBAn rahanpesun estämisen valvonta on päättynyt

- EBAn AMLSC (AML:ää koskeva alatyöryhmä) on lopettanut työskentelynsä 31.10.2025
- Kaikki suoraan rahanpesun estämistä koskevat vastuut ja tehtävät siirtyivät AMLAlle – mutta osittain päällekkäisiä vastuista (mm. de-risking)
- Viimeisenä tehtävänä oli KOM keväällä 2024 antama call for advice, jonka vastaus julkaistiin 31.10.2025

RTS on CDD – uudet asiakkaan tuntemistietoja koskevat ohjeet

Voimaantulo 10.7.2027!

- EBA kannattaa periaatteisiin perustuvaa, riskiperusteista lähestymistapaa, joka keskittyy tehokkaisiin lopputuloksiin silloin, kun se on perusteltua ja siltä osin kuin tason 1 vaatimukset sen sallivat.
- Luonnos RTS:ssä ei luetella tiettyjä asiakirjoja, vaan käytetään periaatteisiin perustuvaa lähestymistapaa sen suhteen, minkä tyyppistä ja mistä lähteistä tietoa ilmoitusvelvollisten tulee kerätä.
- Kun päivitetään asiakkaan tuntemistietoja nykyisille asiakkaille, ilmoitusvelvollisten tulee priorisoida asiakkaat, joihin liittyy korkeampi rahanpesun ja terrorismin rahoituksen riski.
- CDD-tiedot muista liiketoimintasuhteista, jotka eivät ole korkean ML/TF-riskin piirissä, voidaan saattaa ajan tasalle viiden vuoden siirtymäkauden aikana.
- Ilmoitusvelvollisten tulee hankkia **kaikki** henkilöllisyystodistuksessa tai passissa esiintyvät etu- ja sukunimet.
- Etätunnistaminen (muu kuin vahva tunnistaminen): ilmoitusvelvolliset varmistavat, että kohdassa (..) kuvattu ratkaisu käyttää luotettavia ja riippumattomia tietolähteitä ja sisältää seuraavat turvatoimet...
- Liikesuhteen tai satunnaisen liiketoimen tarkoitus ja luonne (oma luku)
- Poliittisesti vaikutusvaltaiset henkilöt (PEP) (oma luku)
- Yksinkertaistetut ja tehostetut asiakkaan tuntemistoimenpiteet (omat luvut)
- Talouspakotteet (oma luku)

RTS ilmoitusvelvollisten ominaisriskiä ja jäännösriskiä koskeva riskiarviointi

- Valvojien ML/TF-riskien arviointimenetelmien tulisi olla yhdenmukaisia jäsenvaltioissa, ja tuottaa vertailukelpoisia tuloksia jatkossa.
- Ehdotetun lähestymistavan tulisi myös varmistaa, että uusien vaatimusten noudattamisen kustannukset eivät ylitä sitä, mikä on **ehdottoman välttämätöntä** tämän tavoitteen saavuttamiseksi.
- Tarkoitus on luoda yhteinen menetelmä, jota kaikki valvojat käyttävät arvioidakseen ML/TF-riskien tasoa, joille heidän valvonnassaan olevat velvoitetut tahot altistuvat.
- RTS täsmentää, miten valvojat arvioivat ja luokittelevat kunkin velvoitetun tahon ominais- ja jäännösriskiprofiiliin.
- RTS:ssä ehdotetaan, että ominaisriskien ja kontrollien laadun arviointi suoritetaan käyttämällä yhteistä datajoukkoa ja yhteistä, automatisoitua pisteytysjärjestelmää.
- Luonnos RTS:stä tuo käyttöön yhden datajoukon, jota kaikkien valvojien on käytettävä indikaattoreiden määrittämiseksi.
- Samaa datajoukkoa ja pisteytysjärjestelmää käytetään ML- ja TF-riskien arviointiin. Tämä johtuu siitä, että riskienarviointimenetelmän tarkoituksena on kuvata ilmoitusvelvollisten kokonaisriskitaso molemmille riskityypeille siten, että valvojat voivat vertailla ja luokitella niitä.
- Vertailukelpoisten tulosten varmistamiseksi muokkaukset ovat tarkkojen sääntöjen ja rajoitusten alaisia ja mahdollisia vain näyttöön perustuen.

Risk Category	Sub-Category	Data points	CI	CP	LI	EMI	PI	BC	IF	AMC	CASP	O
	Correspondent services	respondent client in the previous year (incoming)										
		Total Value (EUR) of transactions executed on behalf of the respondent client in the previous year (outgoing)	X				X				X	
		Total Value (EUR) of transactions going through payable through accounts in the previous year (incoming)	X				X				X	
		Total Value (EUR) of transactions going through payable through accounts in the previous year (outgoing)	X				X				X	
		Total Value (EUR) of transactions going through nested accounts in the previous year (incoming)	X				X				X	
		Total Value (EUR) of transactions going through nested accounts in the previous year (outgoing)	X				X				X	
	Trade finance	Total Number of trade finance customers	X	X								
		Total Number of trade finance transactions in the previous year (incoming)	X	X								
		Total Number of trade finance transactions in the previous year (outgoing)	X	X								
		Total Value (EUR) of trade finance transactions in the previous year (incoming)	X	X								
		Total Value (EUR) of trade finance transactions in the previous year (outgoing)	X	X								
	E-Money	Number of e-money payment transactions in the previous year (incoming)	X			X						
		Number of e-money payment transactions in the previous year (outgoing)	X			X						
		Total Value (EUR) of e-money payment transactions in the previous year (incoming)	X			X						
		Total Value (EUR) of e-money payment transactions in the previous year (outgoing)	X			X						
		Value (EUR) of e-money payment transactions by non-identified customers in the previous year	X			X						
	TCSP services	Total Number of legal entity customers using TCSP services in the previous year	X						X			

Reslin uudistus / Fivan lausunto / eräitä nostoja

- **Vakuutusyhtiöiden pitäminen rahanpesun ilmoitusvelvollisina:** ... Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että koko vakuutussektori on edelleen pakotesäätelyn ja kansallisia jäädyttämispäätöksiä koskevan säätelyn piirissä. Näiden säännösten velvoitteiden täyttäminen edellyttää myös sitä, että vakuutusyhtiöt ja työeläkeyhtiöt tunnistavat asiakkaansa ja että niillä on myös tehokkaat toimintaperiaatteet, menettelytavat ja sisäinen valvonta sekä riittävät riskienhallintamenetelmät.
- **Fivan velvoite aktiivisempaan tiedonjakamiseen:** ...esitys jättää avoimeksi, millä tavoin ja kuinka aktiivisesti Finanssivalvonnan tulee osallistua tiedonjakamiseen. Jo tällä hetkellä on käytössä uutiskirjeitä, nettisivuja jne., joissa käsitellään useita edellä luetelluista tiedoista. Selkeästi uutena kokonaisuutena on velvoite toimittaa ilmoitusvelvollisten saataville tiedot henkilöistä ja yhtiöistä, joihin kohdistuu talouspakotteita.
- **Seuraamusten vanhentumisajan muutos 10 vuoteen:** Finanssivalvonta pitää valvontatyönsä ja Suomen finanssimarkkinoiden luotettavuuden ja kansainvälisen kilpailukyvyn kannalta kriittisen tärkeänä, että 10 vuoden vanhentumisaika säädetään myös jatkettujen rikkomusten ja laiminlyöntien osalta. Nykytilan jatkumisen seurauksena on merkittävä riski siitä, että useisiin pitkäkestoisiin ja vakaviin väärinkäytöksiin ei voida puuttua.

Public-Private-Partnership eli tietojenvaihtokumppanuudet / eräitä havaintoja

- Reunaehdot: tietojen on oltava ehdottoman välttämättömiä. Lisäksi edellytetään tietoturvallisia menetelmiä tiedonvaihtoon.
- Fivan rooli: varmistettava että tietosuojasäädöksiä noudatetaan (vaikutusten arviointi on tehty)
 - Mahdollinen tsv + rap kuuleminen
 - Jos valvontaviranomaiset pitävät sitä tarpeellisena, tietojenvaihtokumppanuuteen osallistuvien ilmoitusvelvollisten on teetettävä riippumaton tarkastus kyseisen kumppanuuden toiminnasta ja ilmoitettava tuloksista valvontaviranomaisille
- Miten tietojenvaihtokumppanuus toteutuisi käytännössä?
- Tulisiko välttämättömyyskriteeriä avata ohjeissa?
- Olisiko merkitystä, jos Fiva tahtoisi osallistua tietojenvaihtokumppanuuteen?
 - *Mitä hyötyä tietojenvaihtokumppanuudesta olisi?*
 - *Ilmoitusvelvollisille?*
 - *Viranomaisille?*

AMLAn työ on päässyt vauhtiin

- AMLAn johtaja Bruna Szego (kuvassa), pääsihteeri ja hallitus on valittu.
- Yleiskokous on kokoontunut sekä valvoja-että FIU-kokoonpanossa ja yhteisenä.
- Vuosisuunnitelma 2026 on laadittu ja resursseja lisätty. Finanssisektorin ulkopuoliset alat ovat erityinen haaste.
- Szego on kiertänyt jäsenmaita ml. Suomi ja keskustellut AMLAan liittyvistä toiveista ja uhkista.
- Fiva koordinoi suomalaisten valvojien työtä: menossa olevia hankkeita on kommentoitu ja tietoa eri sektoreiden riskeistä kerätty.

Bruna Szego. Kuva: AMLAn verkkosivut.

AMLAn vuosisuunnitelma 2026 1/2

1. Alemman tason säädösten valmistelu

- Merkittävä osa AMLAn työstä keskittyy valvojia koskeviin aiheisiin ja suoraan valvontaan liittyviin kysymyksiin.
- **Kiireisimpiä valvottavia koskevia 2./3. tason ohjeistuksia:**
 - RTS on the Thresholds for higher risks and criteria to identify business relations (BR), occasional (OT) and linked transactions (LT)
(Art. 19.9 AMLR)
 - GL on the Business-wide Risk Assessment (art. 10.4 AMLR)
 - GL on the Ongoing monitoring and transaction monitoring (Art. 26.5 AMLR)

AMLAn vuosisuunnitelma 2026 2/2

2. Toiminnan järjestäminen

- Rekrytoinnit (100 henkilöä → 400 henkilöä)
- Lisäksi työtä tietojärjestelmien yms. Infrastruktuurin kanssa.

3. Operatiivisen toiminnan käynnistäminen

- FIU yhdyspisteen ja analyysin aloittaminen
- AMLA expects high standards against financial crime in crypto sector

FATF-toimenpiteet 2026

- **IO3/Finanssialan rahanpesun/terrorismin rahoituksen/joukkotuhoaseiden rahoittamisen riskiymmärrys ja estämistoimenpiteiden tehokkuus**
- Pääosin tämän alueen vastuu on Finanssivalvonnalla
- Toimenpiteitä:
 - Fivan omien prosessien ja toimintojen läpikäyminen
 - FATFin painopistealueille suunnatut valvontatoimen
- Workshopit eri sektoreiden kanssa vuoden 2026 alusta alkaen.
- **Riskiarvioiden sisältö erityisesti kansalliseen riskiarvioon verrattuna**
- Muut toiveet: järjestetään kysely?
 - Ohjeiden ja tulkintojen tarve?
- Haastattelujen sisältö/valmistautuminen?
- Valvottavilta saatavaa materiaalia?
- **Onnistumisten/tehokkuuden parantumisen kuvauksia?**
- Kuvaukset eri sektoreilta?

De-risking

- Teema-arvio kevään 2025 aikana, tavoitteena selvittää, miten aikaisemmin annettuja suosituksia on noudatettu.
- Lisäksi kaksi Jonna Ekströmin blogia aiheesta aivan viime viikkoina.
- Myös EBA on aikeissa jatkaa de-risking ongelmien selvittämistä.

De-risking – Suositukset pankeille 1/2

- **Asiakassuhteiden perustamiseen ja päättämiseen liittyvä dokumentointi ja tilastointi**
 - Finanssivalvonta suositaa, että pankit ottavat käyttöön menettelytavat asiakassuhteista kieltäytymisten ja päättämisten sekä niiden perusteiden tilastointiin. Tiedot tulee kerätä sekä yksityishenkilöasiakkaista että oikeushenkilöasiakkaista yhteisömuodoittain. Tilastoista tulisi käydä ilmi rahanpesun estämisestä koskevan sääntelyn johdosta kieltäytyttyjen ja päätettyjen asiakassuhteiden määrä suhteessa kokonaismäärään.
- **Asiakkaiden maksutilihakemusten käsittelyajat**
 - Asiakkaiden maksutilihakemusten käsittelyajoista ei ole pankeissa saatavilla tarkkoja tietoja, koska valtaosalla pankeista ei ole käytössään varsinaisia seurantajärjestelmiä maksutilihakemusten käsittelyajoille.
 - Finanssivalvonta pitää tärkeänä, että pankeilla olisi tarkempi kokonaiskuva käsittelyajoista, jotta pankkipalveluiden saatavuus kohtuullisessa ajassa voidaan varmistaa. Finanssivalvonta suositaa, että pankit noudattaisivat perusmaksutilejä koskevaa 10 pankkipäivän käsittelyaikaa kaikissa yksityishenkilöiden maksutilihakemuksissa silloin, kun maksutilihakemus koskee pääasiallista pankkiasiakkuutta. Finanssivalvonta myös suositaa, että pankit seurasivat ja tilastoisivat näiden maksutilihakemusten käsittelyaikoja.

De-risking – Suositukset pankeille 2/2

- **Taloudellisen osallistavuuden huomioiminen**

- Finanssivalvonta muistuttaa, että pankkien on tärkeää arvioida riskienhallinnan toimiensa vaikutuksia asiakassuhteisiin myös taloudellisen osallistavuuden (financial inclusion) näkökulmasta. Asiakassuhteen rajoittamiseen ja estämiseen liittyvissä menettelytavoissa on huomioitava myös asiakkaan etu ja kohtuullisuus. Mikäli riskienhallinnan vaikutuksia taloudellisen osallistavuuden näkökulmasta ei ole arvioitu, pankin on vaikea mitoittaa omat riskienhallintatoimenpiteensä siten, että ne olisivat kohtuullisia ja riskiin nähden oikeasuhtaisia.
- Finanssivalvonta suosittaa, että arvio riskienhallinnan toimien vaikutuksista taloudellisen osallistavuuden näkökulmasta tehdään yhtiön rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevassa riskiarviossa.

Kysymyksiä? Kommentteja?

Kiitos!